

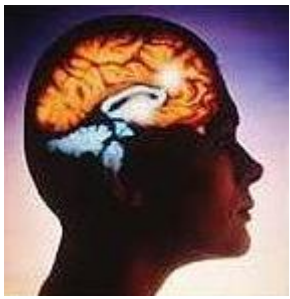
Senioren, Geheugen en Reminiscentie

Vicky Dierckx

Stafmedewerker FedOS vzw

Workshop “De Verhalentafel” – 29 september 2009

Structuur

Het geheugen

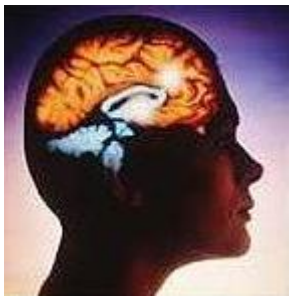
 Hoe werkt het geheugen?

 Veroudering geheugen

Reminiscentie

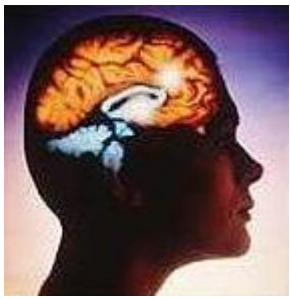
 Wat is reminiscentie?

 Belang van reminiscentie

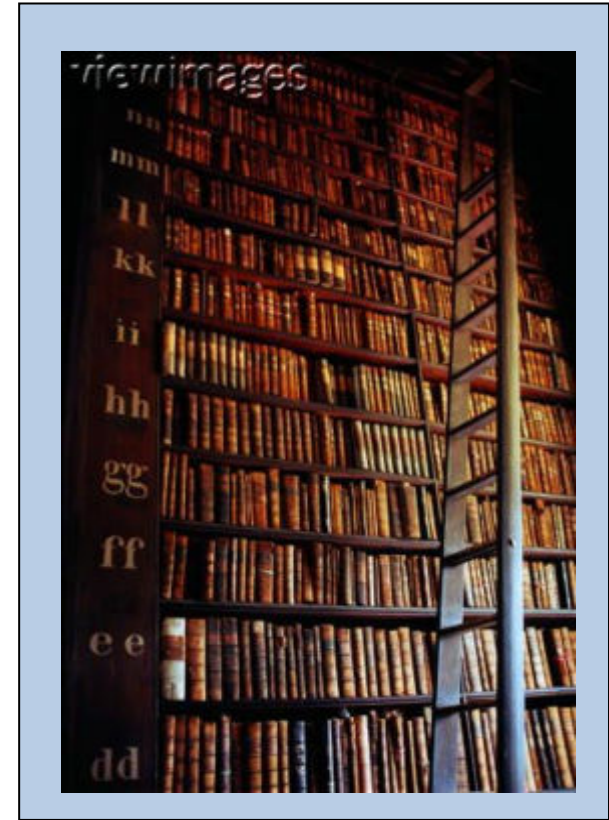
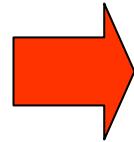

Structuur

- ⌚ Het geheugen
  - ⌚ **Hoe werkt het geheugen?**
  - ⌚ Veroudering geheugen

- ⌚ Reminiscentie
  - ⌚ Wat is reminiscentie?
  - ⌚ Belang van reminiscentie

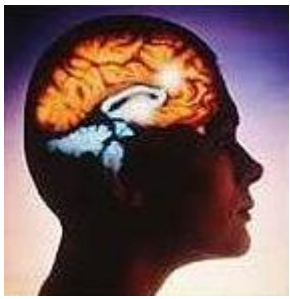
Hoe werkt het geheugen?

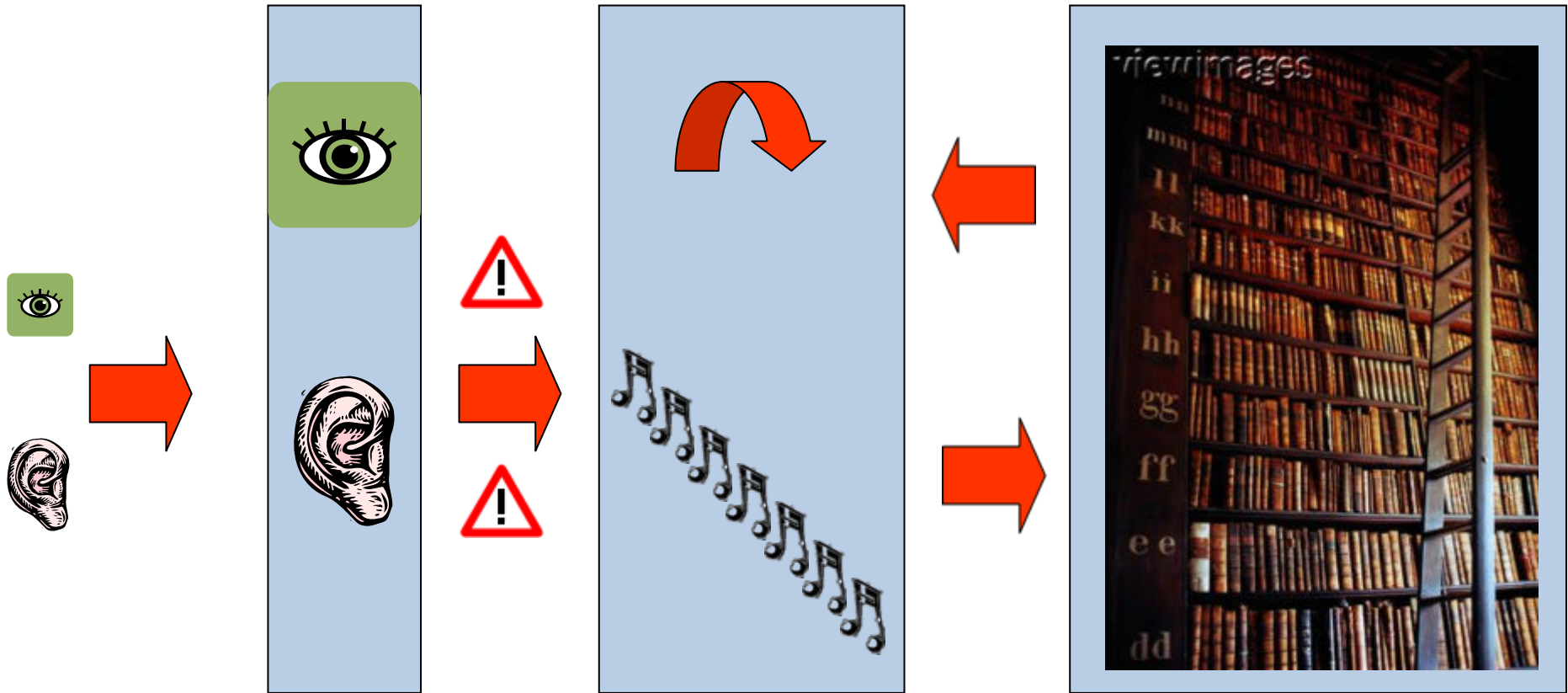
Zintuiglijk
geheugen

Kortetermijn-
geheugen

Langetermijn-
geheugen

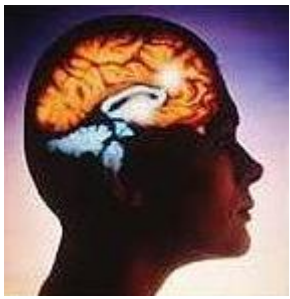
Hoe werkt het geheugen?

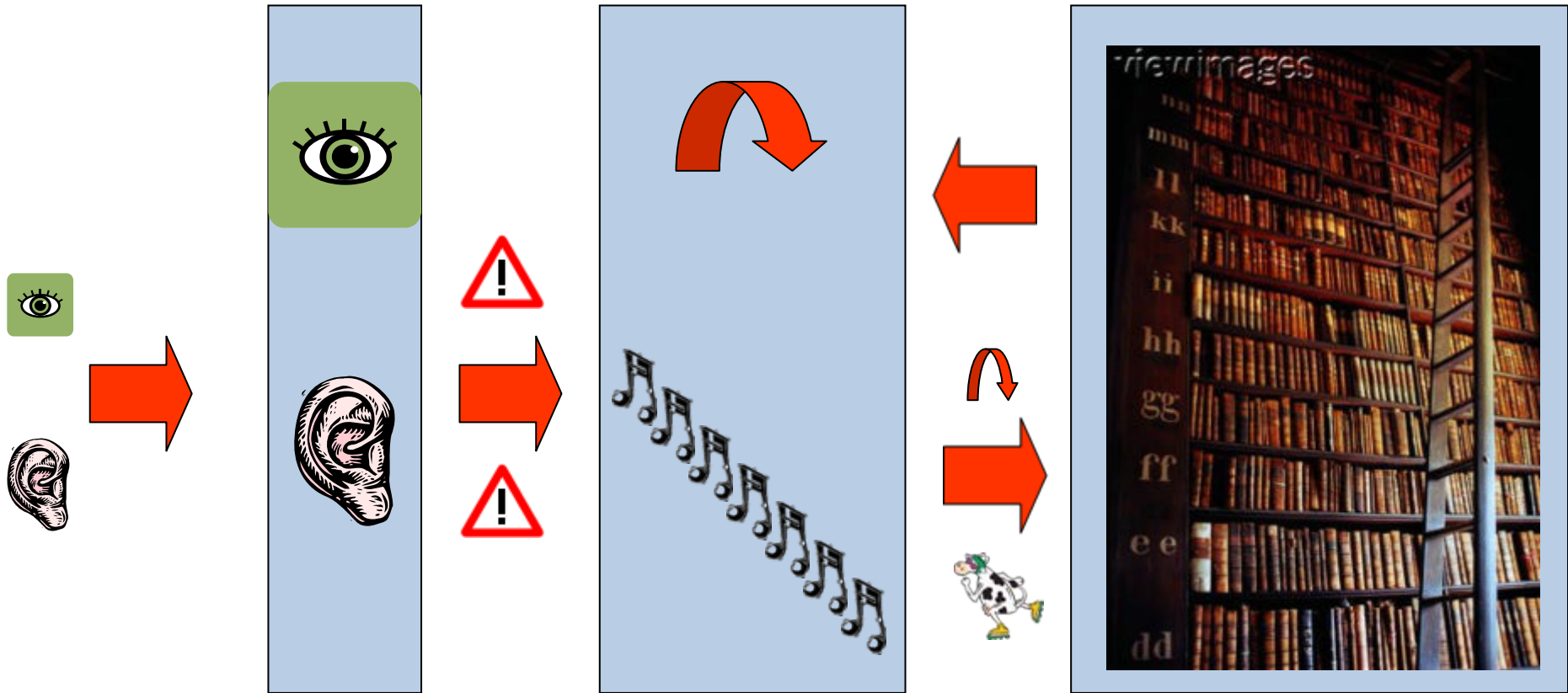
Zintuiglijk
geheugen

Kortetermijn-
geheugen

Langetermijn-
geheugen

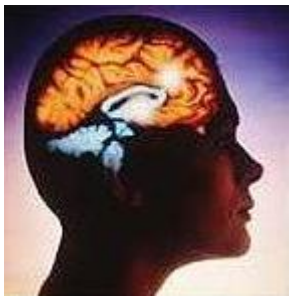
Hoe werkt het geheugen?

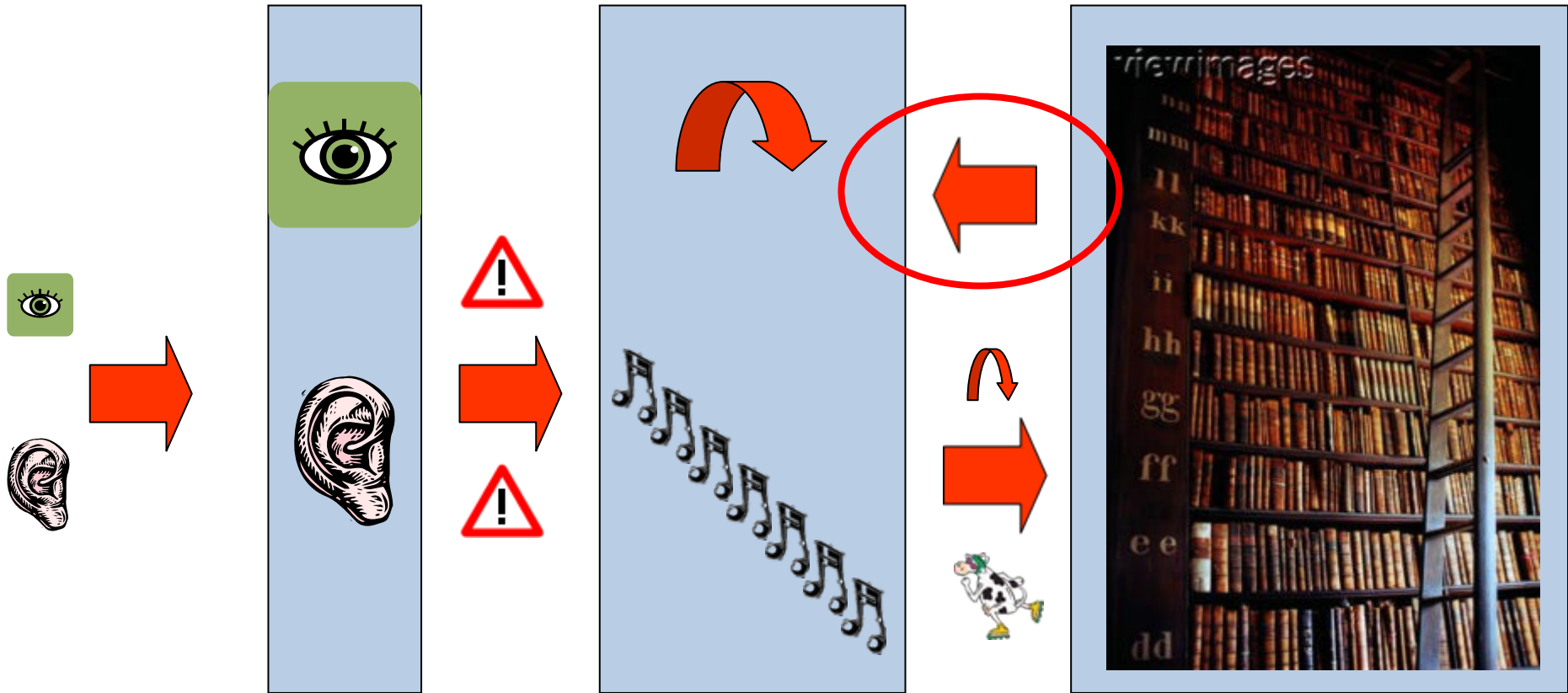
Zintuiglijk
geheugen

Kortetermijn-
geheugen

Langetermijn-
geheugen

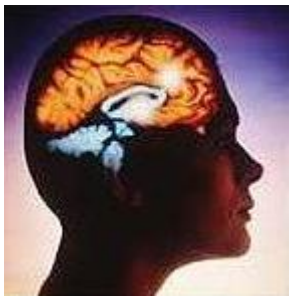
Hoe werkt het geheugen?

Zintuiglijk
geheugen

Kortetermijn-
geheugen

Langetermijn-
geheugen

Wat is het LTG?

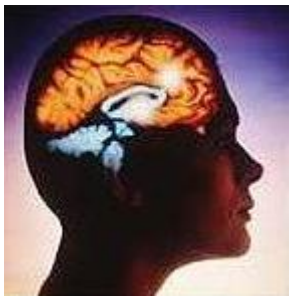
 = plaats voor info die je langer dan 1 minuut onthoudt

 Het LTG = verschillende geheugen:

 Procedurele geheugen

 Semantische geheugen

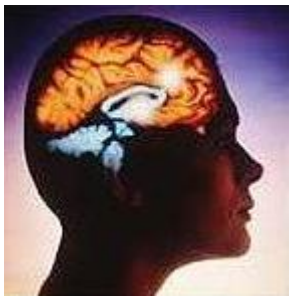
 Episodische geheugen

Wat is het LTG?

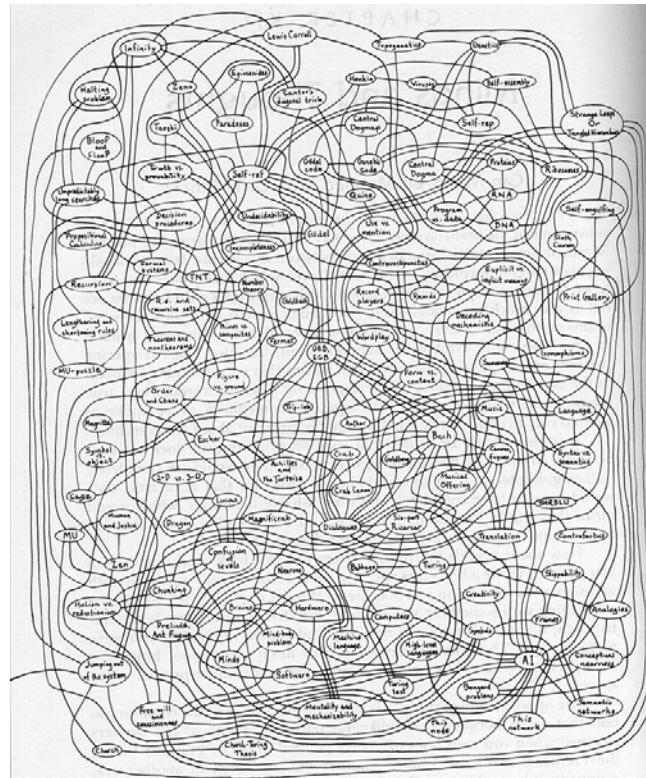
 Procedurele geheugen
= geheugen van reeksen bewegingen

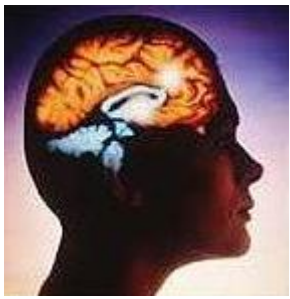

Wat is het LTG?

 Semantische geheugen
= alles wat u weet over wereld

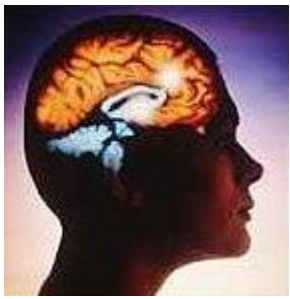

Wat is het LTG?

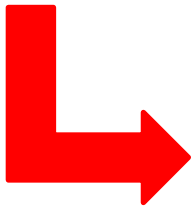
 Episodische geheugen
= fragmenten uit het eigen leven

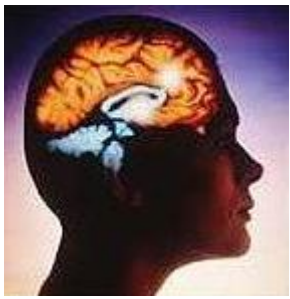
Organisatie LTG

 Volgens betekenis

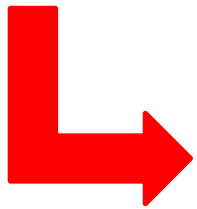
Geen letterlijke woorden

Geen foto's/video

Organisatie LTG

⌚ Via leggen van associaties

Ook in episodische geheugen

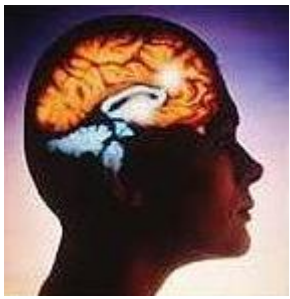
eigen gedachten

gerelateerde informatie

stereotypes

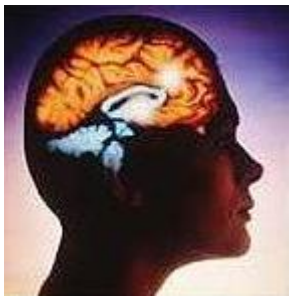
emoties

...

Ophalen uit LTG

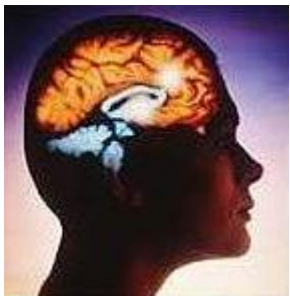
- ⌚ Herinneren is reconstructie
- ⌚ Werken met oproepingsaanwijzingen

Ophalen uit LTG

 Noem alle medeleerlingen uit uw 1ste leerjaar?

Structuur

⌚ Het geheugen

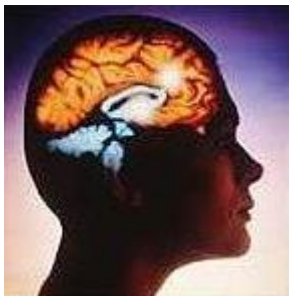
⌚ Hoe werkt het geheugen?

⌚ **Veroudering geheugen**

⌚ Reminiscentie

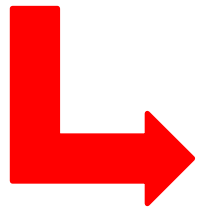
⌚ Wat is reminiscentie?

⌚ Belang van reminiscentie

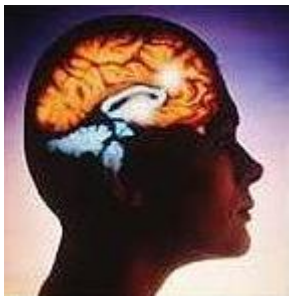
Veroudering geheugen

- ⌚ Moeilijkheden aandachtig te blijven
- ⌚ Snelheid verwerking informatie
- ⌚ Snelheid ophalen informatie

Belang oproepingsaanwijzingen!

Structuur

⌚ Het geheugen

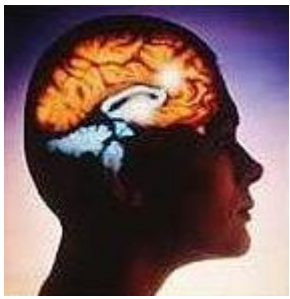
⌚ Hoe werkt het geheugen?

⌚ Veroudering geheugen

⌚ Reminiscentie

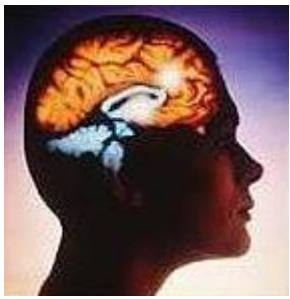
⌚ **Wat is reminiscentie?**

⌚ Belang van reminiscentie

Wat is reminiscentie?

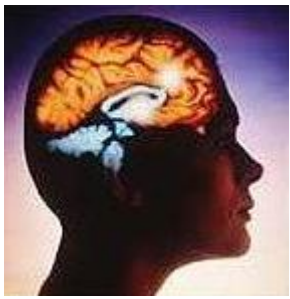
⌚ “Terugdenken, het op een min of meer levendige en gevoelsgeladen wijze ophalen van en/of verwijlen bij herinneringen aan gebeurtenissen uit het verleden.” (Prof. dr. A. Marcoen)

Wat is reminiscentie?

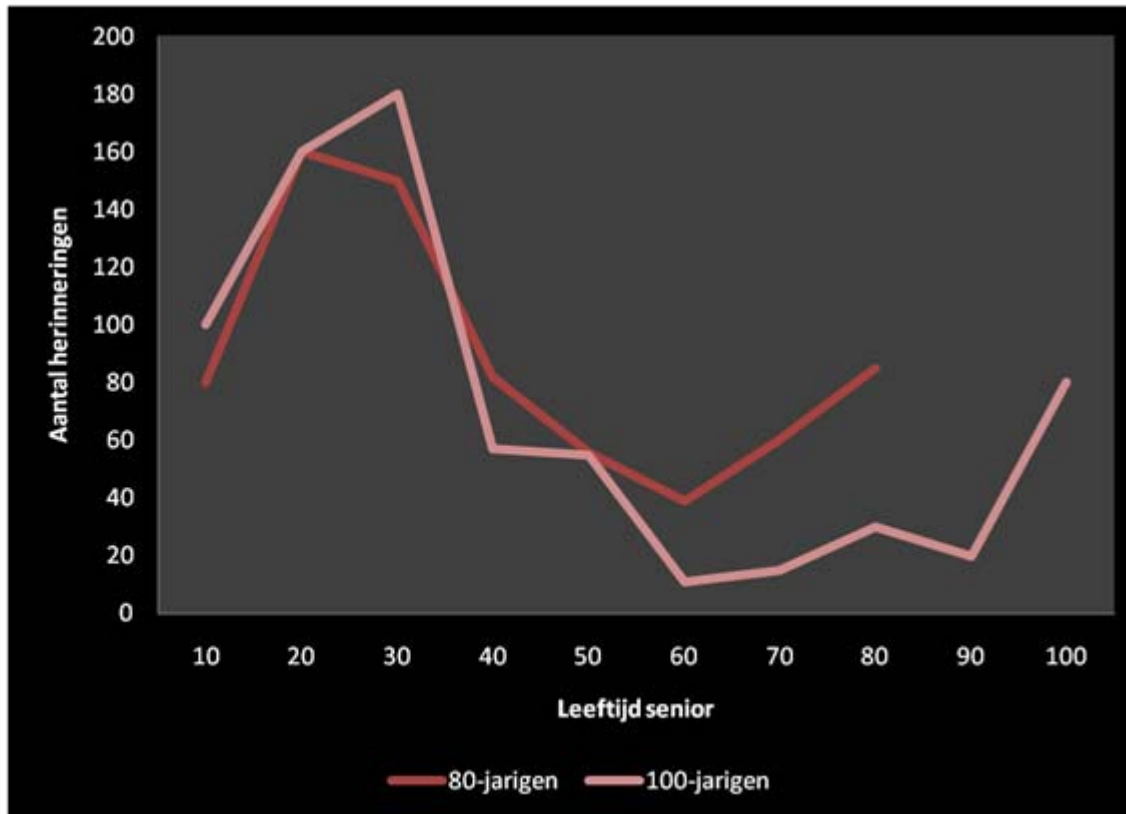
🕒 Gebruik van “trigger”; oproepingsaanwijzing

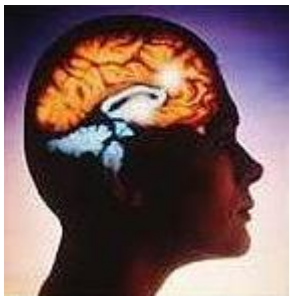

Wat is reminiscentie?

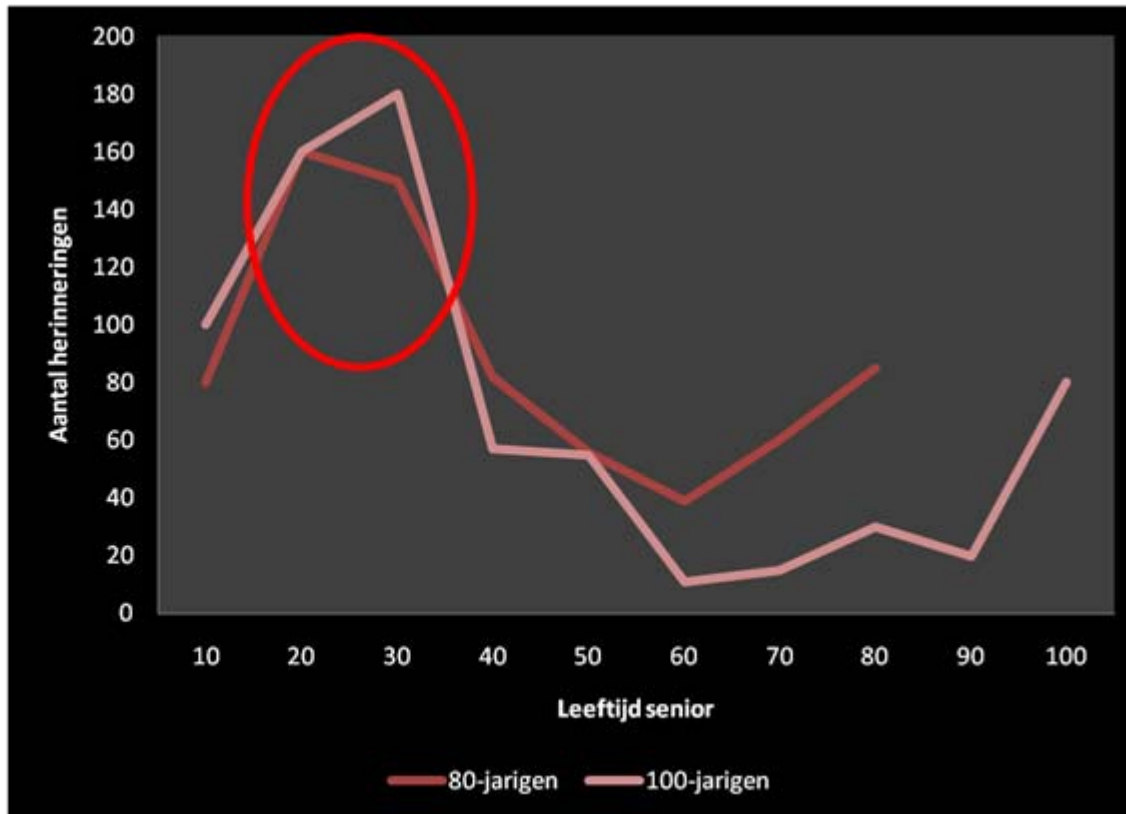
🕒 Expo '58: ideaal onderwerp

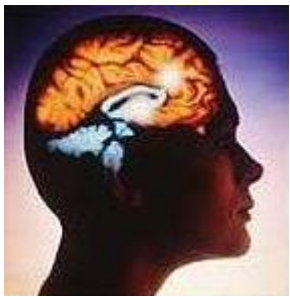

Wat is reminiscentie?

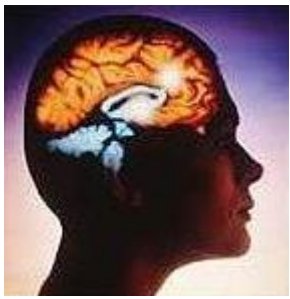
⌚ Expo '58: ideaal onderwerp: reminiscentie-effect

Wat is reminiscentie?

- ⌚ “Jonge” praktijk
- ⌚ Ontwikkelingsmodel van Erikson (1950):
groeimodel van levensloop
  - ⌚ Ouderdom = balans positieve en negatieve
ervaringen => wijsheid (↔ wanhoop)
- ⌚ Robert Butler (1960): praten over vroeger = ok
- ⌚ ° 1970: Amerika
- ⌚ 1990: Europa

Structuur

Het geheugen

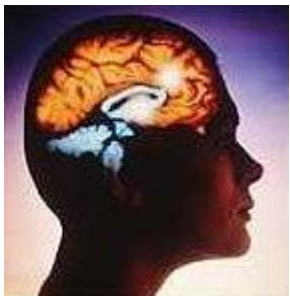
 Hoe werkt het geheugen?

 Veroudering geheugen

Reminiscentie

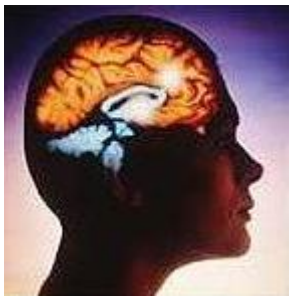
 Wat is reminiscentie?

 Belang van reminiscentie

Belang van reminiscentie

- ⌚ Levensbalans opmaken
- ⌚ Bewaren identiteit (ook bij begin dementie)
- ⌚ Bevorderen gemeenschapsvorming
- ⌚ Geeft plezier
- ⌚ Draagt bij tot sociaal-cultureel erfgoed

Belang van reminiscentie

- ⌚ Levensbalans opmaken
- ⌚ Bewaren identiteit (ook bij begin dementie)
- ⌚ Bevorderen gemeenschapsvorming
- ⌚ Geeft plezier
- ⌚ Draagt bij tot sociaal-cultureel erfgoed